

**IDEJNO ARHITEKTONSKO-URBANISTIČKO I LIKOVNO
RJEŠENJE SPOMENIKA HRVATSKIM BRANITELJIMA IZ
DOMOVINSKOG RATA U DUGOJ RESI**

SADRŽAJ:

_ TEKSTUALNO OBRAZLOŽENJE I ANALIZA OBUHVATA.....	02
_ KONCEPT	03
_ ŠIRA SITUACIJA.....MJ 1:500.....	04
_ UŽA SITUACIJA.....MJ 1:200.....	05
_ NACRTI SPOMENIKA.....MJ 1:100.....	06
_ POGLEDI NA SPOMENIK.....MJ 1:100.....	07
_ PRESJEK / REŽIMI KORIŠTENJA.....MJ 1:50.....	08
_ DETALJI.....MJ 1:10.....	09
_ POPLOČANJE I RASVJETA.....MJ 1:100.....	10
_ HORTIKULTURA.....MJ 1:200.....	11
_ OBAVEZNE FOTOMONTAŽE.....	12
_ OBAVEZNE FOTOMONTAŽE.....	13
_ FOTOGRAFIJE MAKETE.....	14

OPIS SITUACIJE I ODNOS SPOMENIKA PREMA URBANISTIČKOJ CJELINI

Obuhvat se nalazi između zelenih prostora (parkova), uz postojeću glavnu pješačku stazu na sjevernoj strani i dječjeg igralište na istočnoj strani, dok južnu granicu definira zid garaža. Postojeće stanje karakterizira dominantno linearno kretanje uz sjevernu stazu, dok unutrašnjost prostora obuhvata ostaje izvan glavnih pješačkih tokova. Predviđenim konceptom kretanja uvodi se mreža novih pješačkih veza koje se vežu na postojeće šetnice parkova aktivirajući prostor spomenika u svakodnevnom životu korisnika na način da sami spomenik postaje sastavni dio svakodnevnog prolaska kroz park. Pješačke putanje oblikovane su tako da korisnicima nude različite načine kretanja oko spomenika kao i mogućnost zadržavanja, čime se prostor doživljava istraživački i spontano. Spomenik postaje orijentir u prostoru, mjesto susreta i okupljanja, točka predaha na svakodnevnim rutama, meditativni prostor... Njegova pozicija u sjecištu pješačkih tokova osigurava stalnu prisutnost u životu korisnika, čime se povećava njegova vidljivost i društvena važnost. Otvaranjem vizure prema Velikoj Vili i povezivanjem postojećih parkovnih površina formira se jedinstven, protočan javni prostor u kojem su kretanje, boravak i memorijalna funkcija međusobno povezani.

KONCEPTUALNE POSTAVKE IDEJNOG RJEŠENJA

Koncept spomenika temelji se na nizu ključnih povijesno-emotivnih stupova koji simboliziraju Domovinski rat i stvaranje slobodne Hrvatske. **Obrana** je prikazana kroz kolonu hrvatskih branitelja - simbolizira zajedništvo, disciplinu i hrabrost u suprotstavljanju agresiji. **Pobjeda** i slavlje branitelja označava uspješan završetak borbe za neovisnost. **Sloboda** je materijalizirana kroz raširena krila golubice mira a **zajedništvo** kroz viorenje hrvatske zastave, dok je **Sjećanje** izraženo kroz tradicionalni kršćanski i univerzalni simbol križa. Arhitektonsko oblikovanje predstavlja dekonstrukciju tradicionalnog simbola križa na dva načina: **Geometrijska transformacija** kojim se puni, čvrsti oblik križa rastavlja (dekonstruira) u dvije elegantne, zakrivljene linije formirajući prolaz, odnosno portal. **Simbolika gibanja** kojom zakrivljene forme istovremeno asociiraju na raširena krila golubice (sloboda) i dinamično viorenje zastave na vjetru (zajedništvo). Umjesto monolitnog i zatvorenog spomenika, forma se otvara i postaje "Zid ponosa" - struktura koja ne pregrađuje prostor, već poziva na prolazak i refleksiju. Tlocrt jasno prikazuje dvije zakrivljene linije zida koje se mimoilaze, formirajući međuprostor - koridor za prolaznike. Zidovi se postupno šire i stvaraju prijelaz iz otvorenog parka u intimniji prostor sjećanja gdje je predviđen dio zida za prikazivanje imena i prezimena poginulih branitelja. Gledano s bočnih strana, zidovi spomenika kreću od same razine terena (+0,00) te se postupno, u blagom i elegantnom luku, uzdižu do svoje najviše točke od +3,37 metara. Izbor materijala i način gradnje detaljno su osmišljeni kako bi prenijeli dublju teksturalnu i simboličku poruku... Korištenje opeke, kao lokalni materijal, povezuje spomenik s tradicionalnom arhitekturom i zemljom. Ona simbolizira ugradnju pojedinačnih života (svaka opeka kao jedan branitelj) u zajedničku obrambenu cjelinu.

ODABIR MATERIJALA

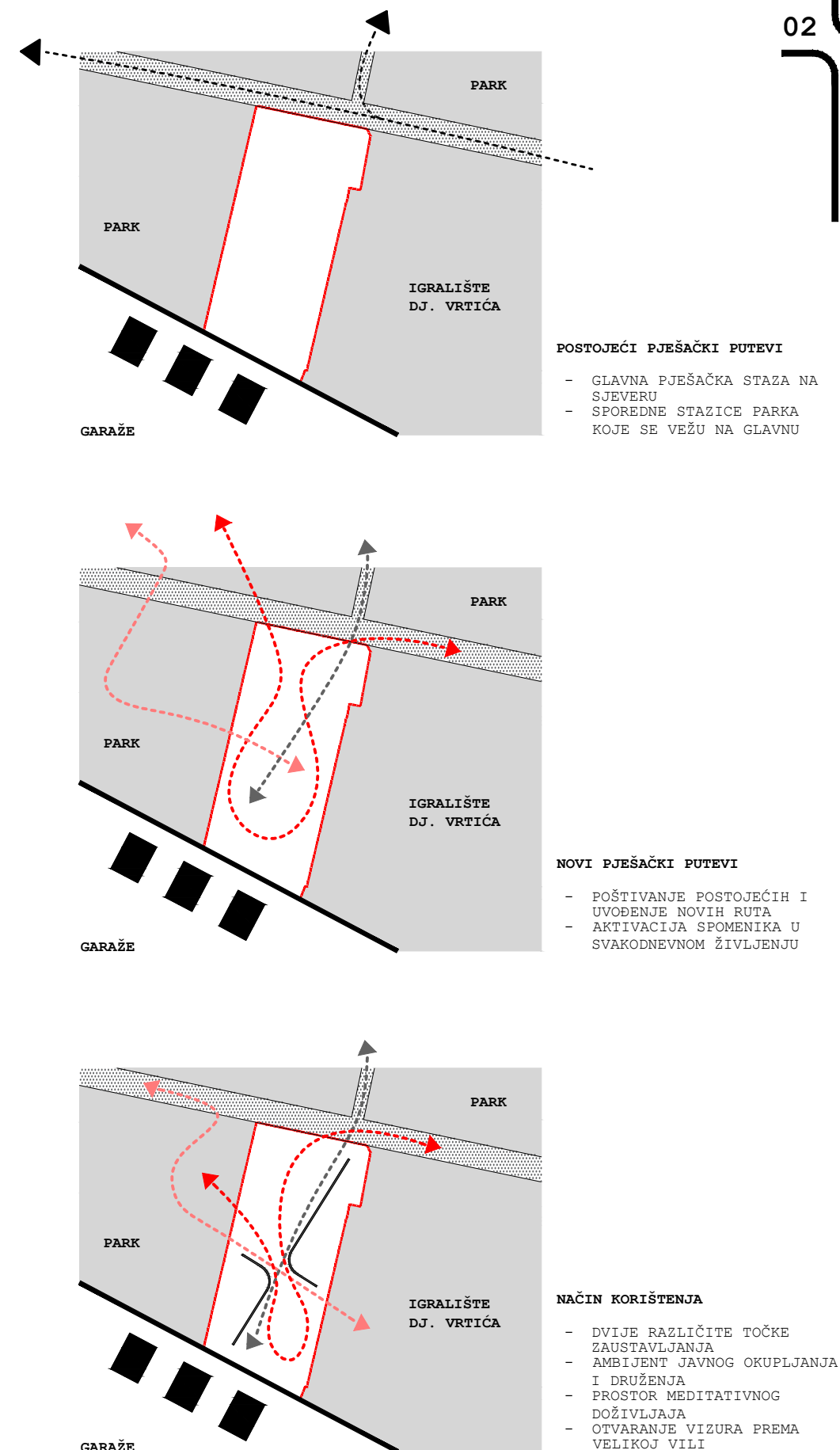
Materijal je pažljivo biran i zbog zatečnog konteksta lokacije i radi željene simbolike s obzirom da se radi o spomeniku za branitelje Domovinskog rata. Blokovi pune opeke dimenzija 25x12x6,5 cm polažu se na način da tvore perforiranu šupljikavu strukturu simbolizirajući Hrvatsku šahovnicu koja se dodatno naglašava prodorom prirodnog i umjetnog svjetla. Svjetlost koja prolazi kroz šupljine simbolizira nadu, vječni život i duhovnu prisutnost onih kojih više nema. Popločanje od opeke je sastavni dio samog spomenika te s "zidom ponosa" čini cijelinu simulirajući dekonstruirani križ kako u pogledu tako i u tlocrtnom oblikovanju. Klinker opločnici polažu se utiskivanjem u tlo formirajući pješačku stazu koja se "raspada" u smjeru istoka i zapada te nepravilno nestaje u travnatim površinama obuhvata. Na pojedinim točkama staze izdižu se "kockice" koje formiraju klupe za sjedenje.

HORTIKULTURNO UREĐENJE

Prilikom oblikovanja okoliša nastojalo se maksimalno zadržati postojeću travnatu podlogu i postojeća stabala, čime se očuvao prirodni karakter lokacije te smanjila potreba za opsežnim građevinskim i krajobraznim zahvatima. Nova sadnja planirana je selektivno i funkcionalno. Uvedene su autohtone listopadne vrste - grab (Obični grab) i bukva (Obična bukva) - koje svojim krošnjama tijekom ljetnih mjeseci osiguravaju ugodnu sjenu na prostoru dječjeg igrališta i okolnih pješačkih površina. Istovremeno, kao listopadne vrste, tijekom zimskog razdoblja omogućuju veći prodor prirodnog svjetla i sunčeve energije, čime se povećava kvaliteta boravka na otvorenom prostoru tijekom cijele godine. Uz listopadne vrste, predviđena je sadnja jele (Jela) kao zimzelene vrste. Njezina je primarna funkcija vizualno ublažavanje i djelomično zaklanjanje trafostanice, čime se tehnička infrastruktura kvalitetnije integrira u krajobrazno uređenje prostora. Potezom živice (Lovor višnja), postavljenom na južnoj strani obuhvata, ublažio se doživljaj zida susjednih garaža.

PROCJENA TROŠKOVA REALIZACIJE

Ukupna vrijednost investicije za izvedbu SPOMENIKA u Dugoj Resi iznosi **80.000,00 eura** (bez PDV-a).

SIMBOLIČKI ZNAČAJ

OBRANA
- kolona hrvatskih branitelja

POBJEDA
- slavlje hrvatskih branitelja

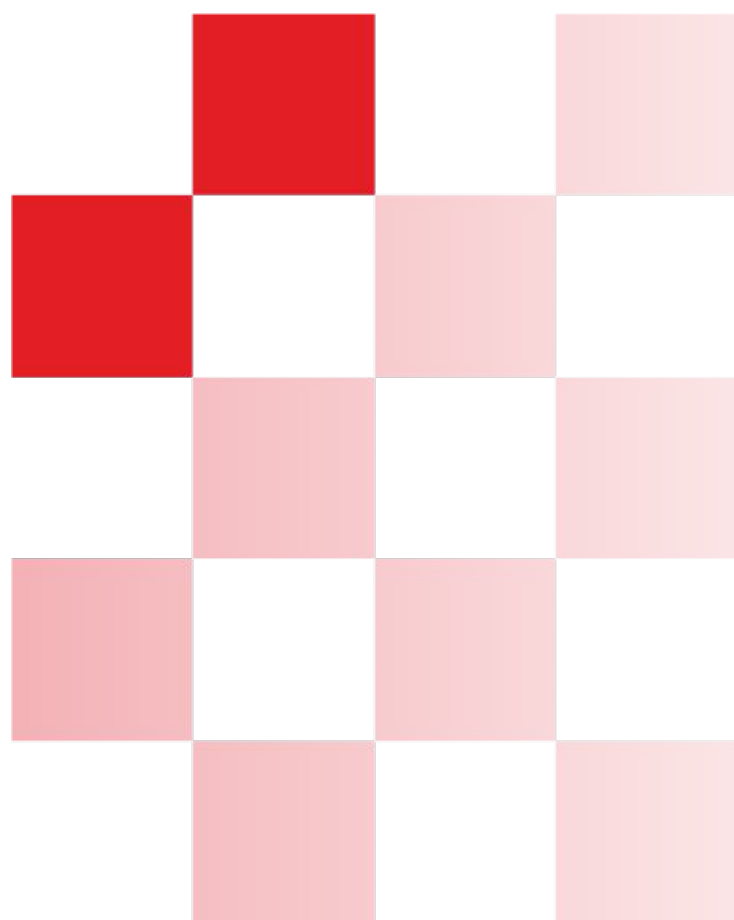
SLOBODA
- raširena krila golubice mira

ZAJEDNIŠTVO
- hrvatska zastava

SJEĆANJE
- križ kao simbol

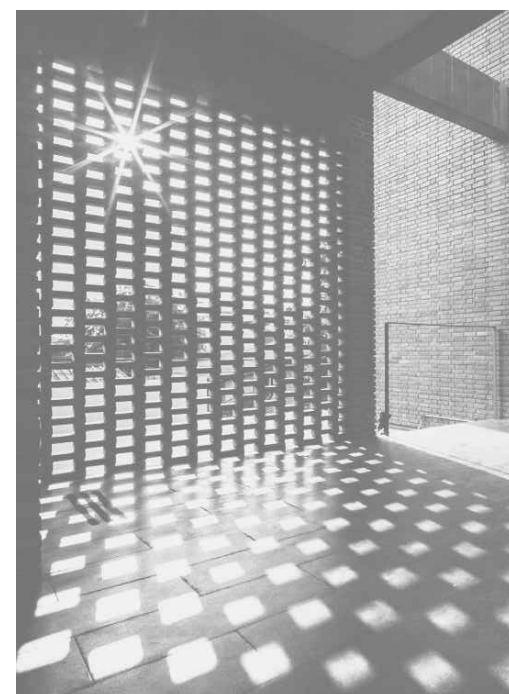
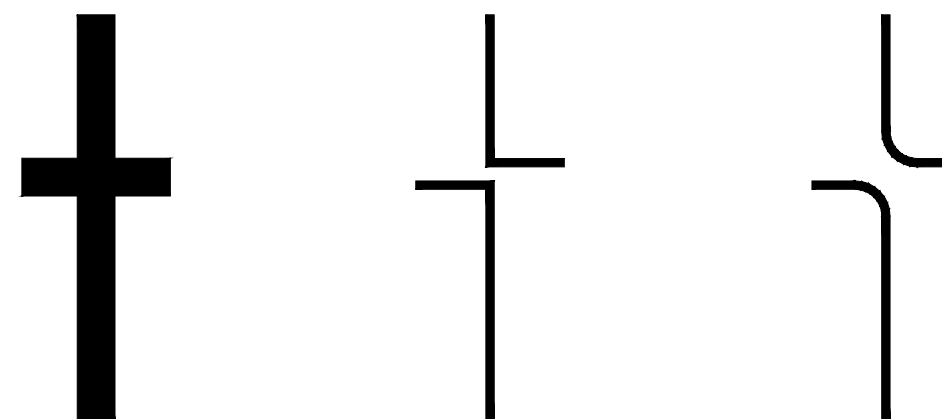

OBLIKOVANJE

- DEKONSTRUKCIJA KRIŽA
- RAŠIRENA KRILA
- VIJENJE ZASTAVE

MATERIJAL

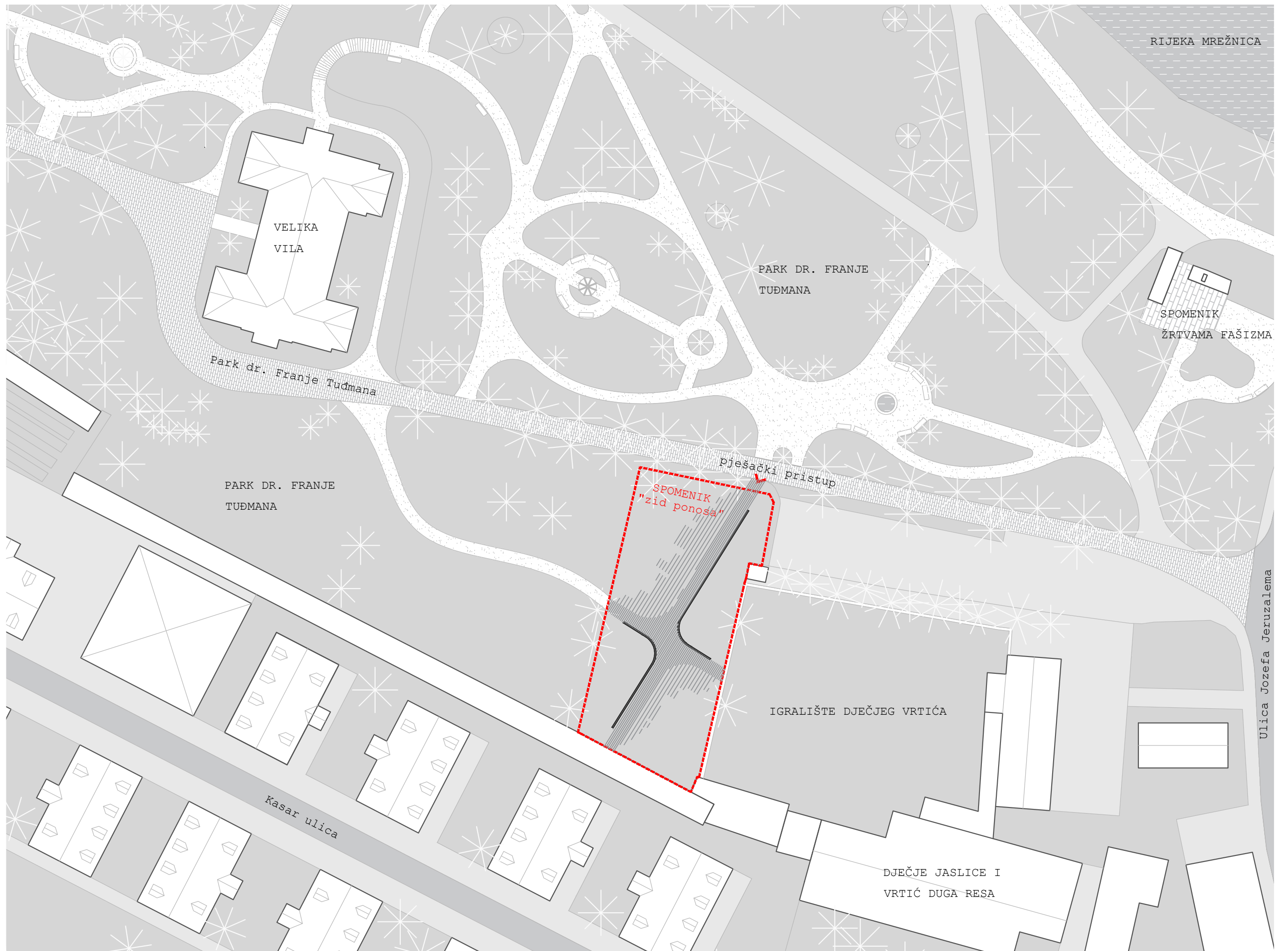
- OPEKA - LOKALNI MATERIJAL
- NAČIN SLAGANJA OPEKE
- IGRA SVJETLA I SJENE
- SIMBOL HRVATSKE ŠAHOVNICE

ŠAHOVNICA
- simbolika sjene na podu

ZID PLAČA
- metaforičko odavanje počasti umrlima

1-1

+3,37

TRAVNJAK

dio zida za 42 pločice
imena i prezimena
poginulih branitelja

KLUPA

KLUPA

KLUPA

TLOCRT SPOMENIKA - "ZIDA PONOSA"

±0,00

GLAVNI PRILAZ
SPOMENIKU

KLUPA

KLUPA

KLUPA

KLUPA

SPOMEN
PLOČA

NOVO OPLOČENJE OD OPEKE
±0,00

NOVO OPLOČENJE OD OPEKE
±0,00

±1,04

10,00

+3,37

TRAVNJAK

1-1

+3,37

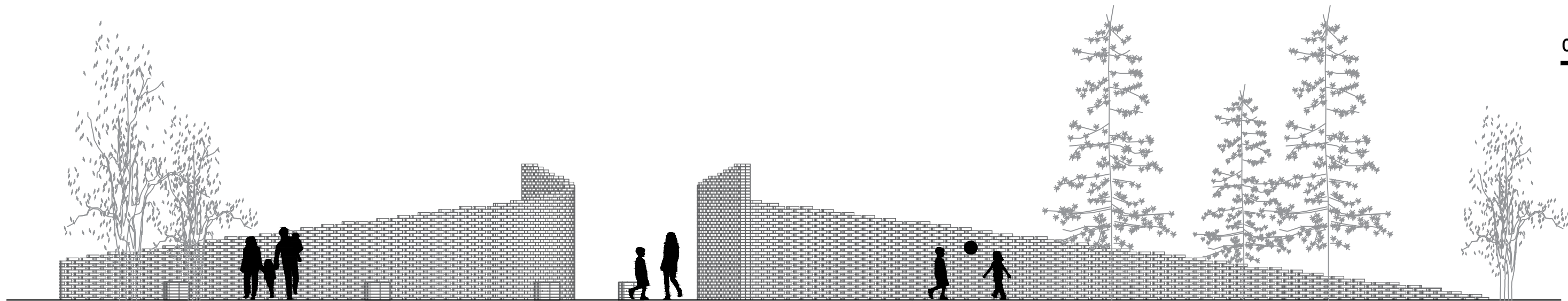
±1,04

±0,00

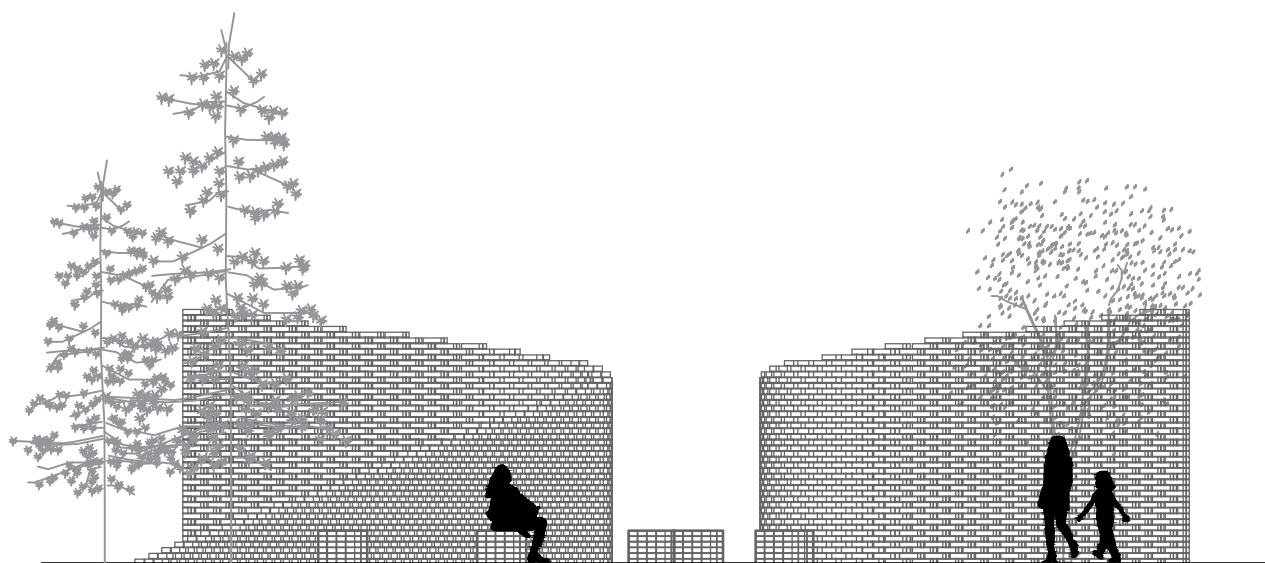
±0,00

POGLED SA SJEVEROZAPADA

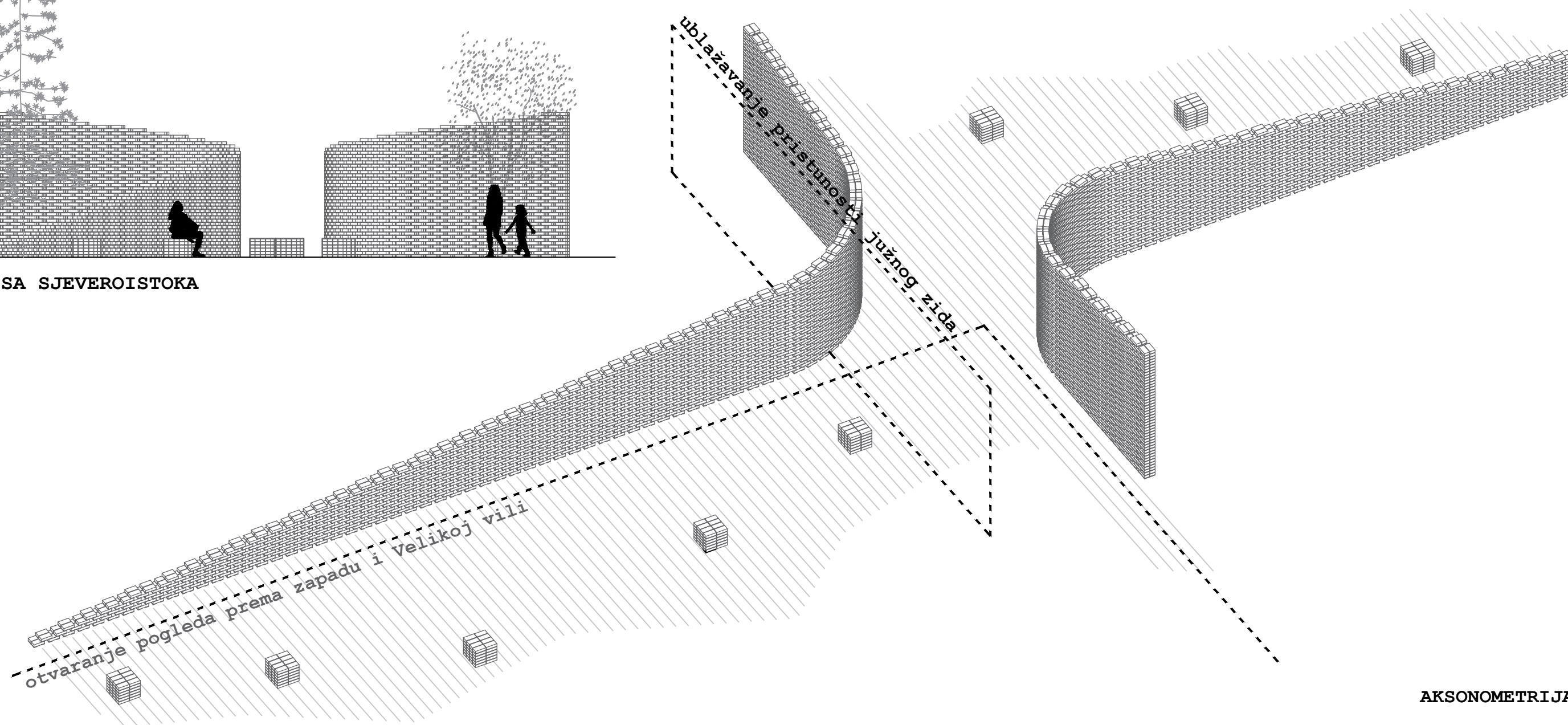

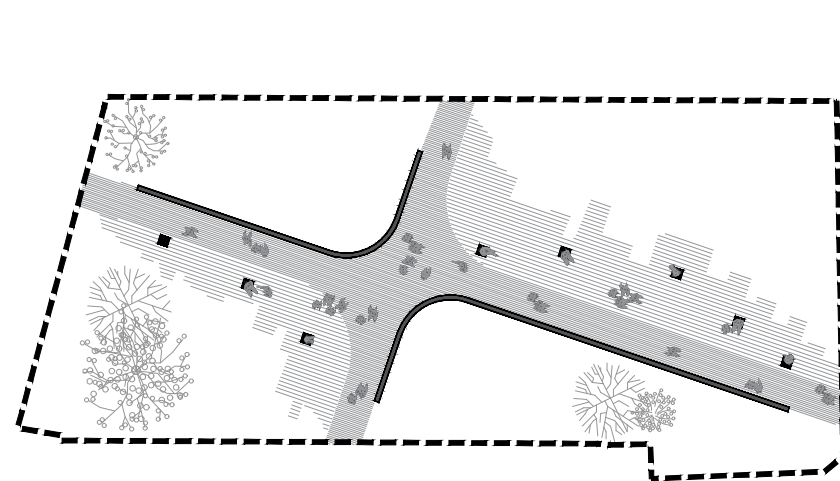
POGLED SA JUGOISTOKA

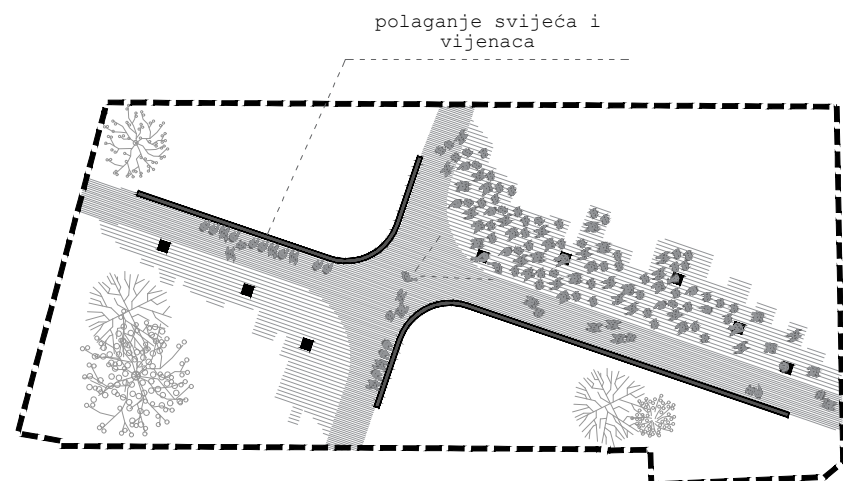
POGLED SA SJEVEROISTOKA

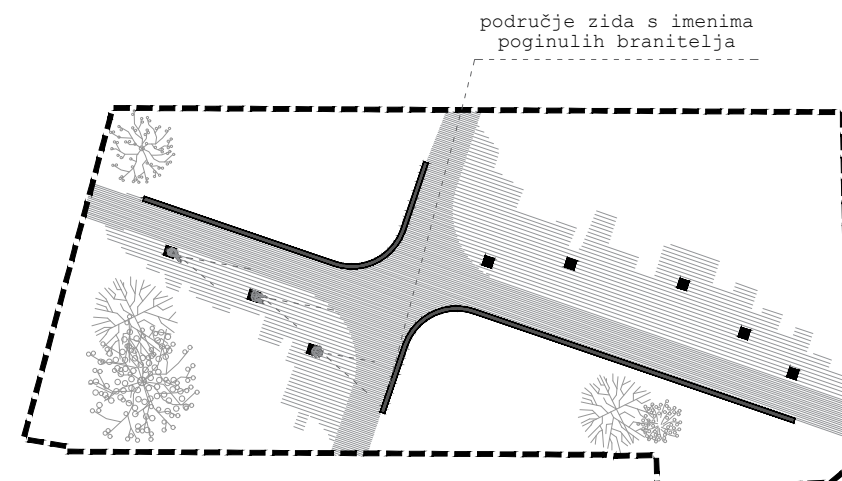
AKSONOMETRIJA

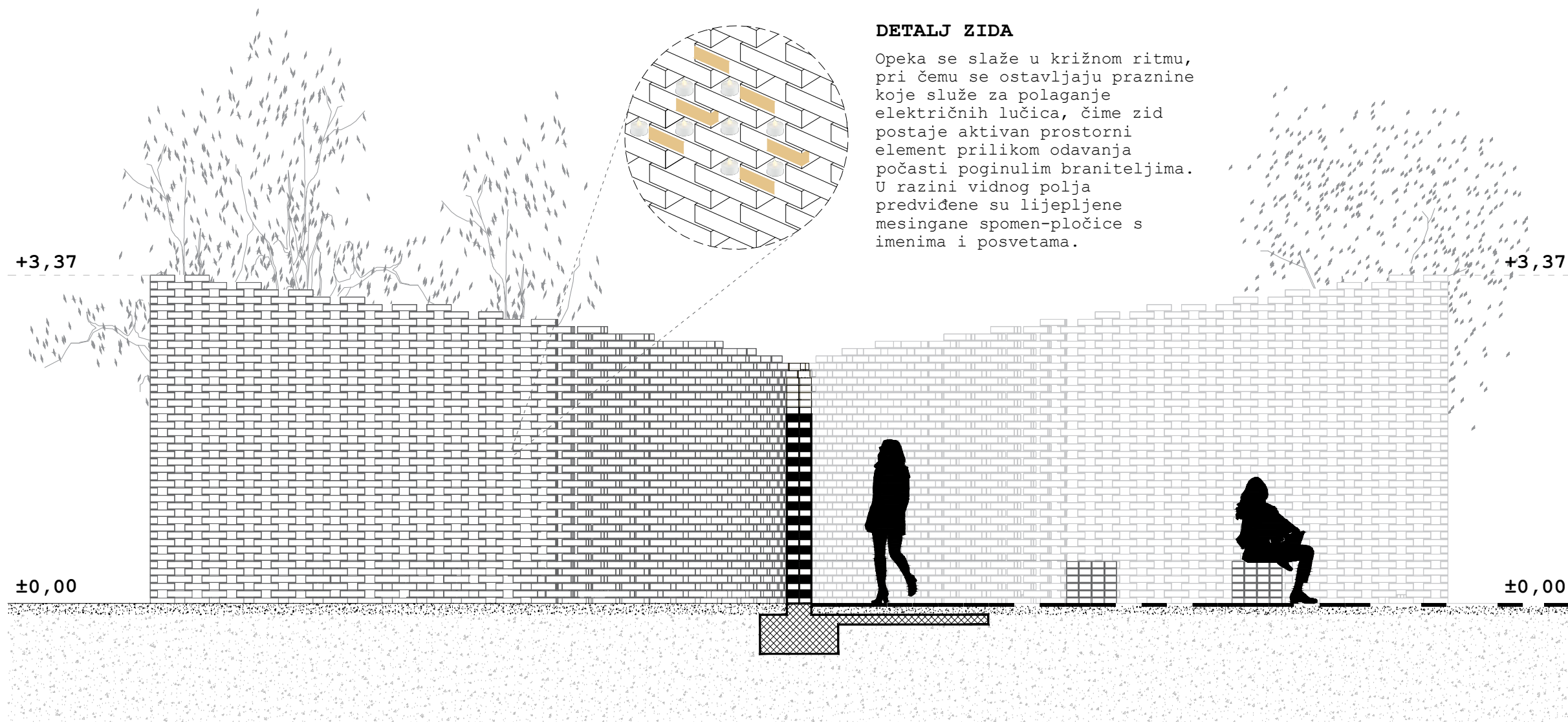
TRG U SVAKODNEVNOM ŽIVOTU GRAĐANA

SPOMENIK ZA VRIJEME ODRŽAVANJA
BRANITELJSKIH MANIFESTACIJA

SPOMENIK KAO MJESTO MEDITATIVNOG
DOŽIVLJAJA

DETALJ ZIDA

Opeka se slaže u križnom ritmu, pri čemu se ostavljaju praznine koje služe za polaganje električnih lučica, čime zid postaje aktivan prostorni element prilikom odavanja počasti poginulim braniteljima. U razini vidnog polja predviđene su lijepljene mesingane spomen-pločice s imenima i posvetama.

PRESJEK 1-1

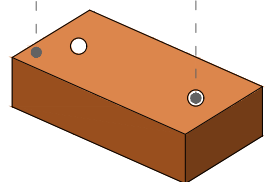

HEMA POLAGANJA / IZVEDBE ZIDOVA OD OPEKE

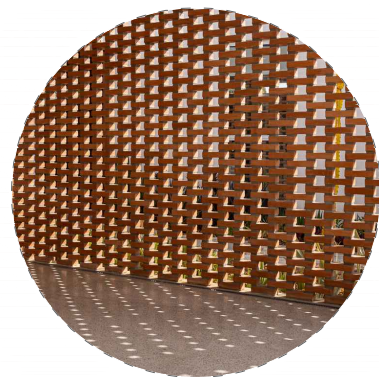
Predloženi memorijalni zid izveden je od pune opeke složene u perforirani raster koji istovremeno oblikuje fizičku granicu i stvara suptilnu igru svjetla i sjene. Zid se gradi na armiranobetonskom trakastom temelju dimenzija 80x40cm, unutar kojeg su ugrađene vertikalne čelične šipke promjera 8mm. Šipke prolaze kroz perforacije u opeci te osiguravaju stabilnost konstrukcije uz zadržavanje vizualne lakoće i transparentnosti. Opeka se polaže u pomaknutom ritmu, pri čemu se namjerno ostavljaju praznine između pojedinih elemenata. Takav način zidanja omogućuje prolazak prirodnog svjetla kroz strukturu zida, te ujedno služe za polaganje električnih lučica, čime zid postaje aktivan prostorni element prilikom odavanja počasti poginulim braniteljima. U razini vidnog polja predviđene su lijepljene mesingane spomen-pločice s imenima ili posvetama. Odabir materijala stvara kontrast gruboj teksturi opeke te dodatno naglašava individualne priče i sjećanja koje spomenik nosi. Kombinacijom tradicionalnog materijala, jednostavne konstrukcije i suvremenog pristupa oblikovanju svjetla, zid postaje više od građevinskog elementa - oblikuje mjesto sjećanja, susreta i kontemplacije koje se tijekom dana i noći neprestano mijenja pod utjecajem svjetla, vremena i perspektive promatrača.

PUNA BLOK OPEKA
dimenzije 25x12x6,5cm

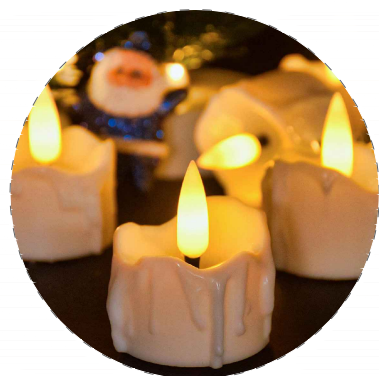
RUPA
fi 22mm

OSNOVNI MODUL

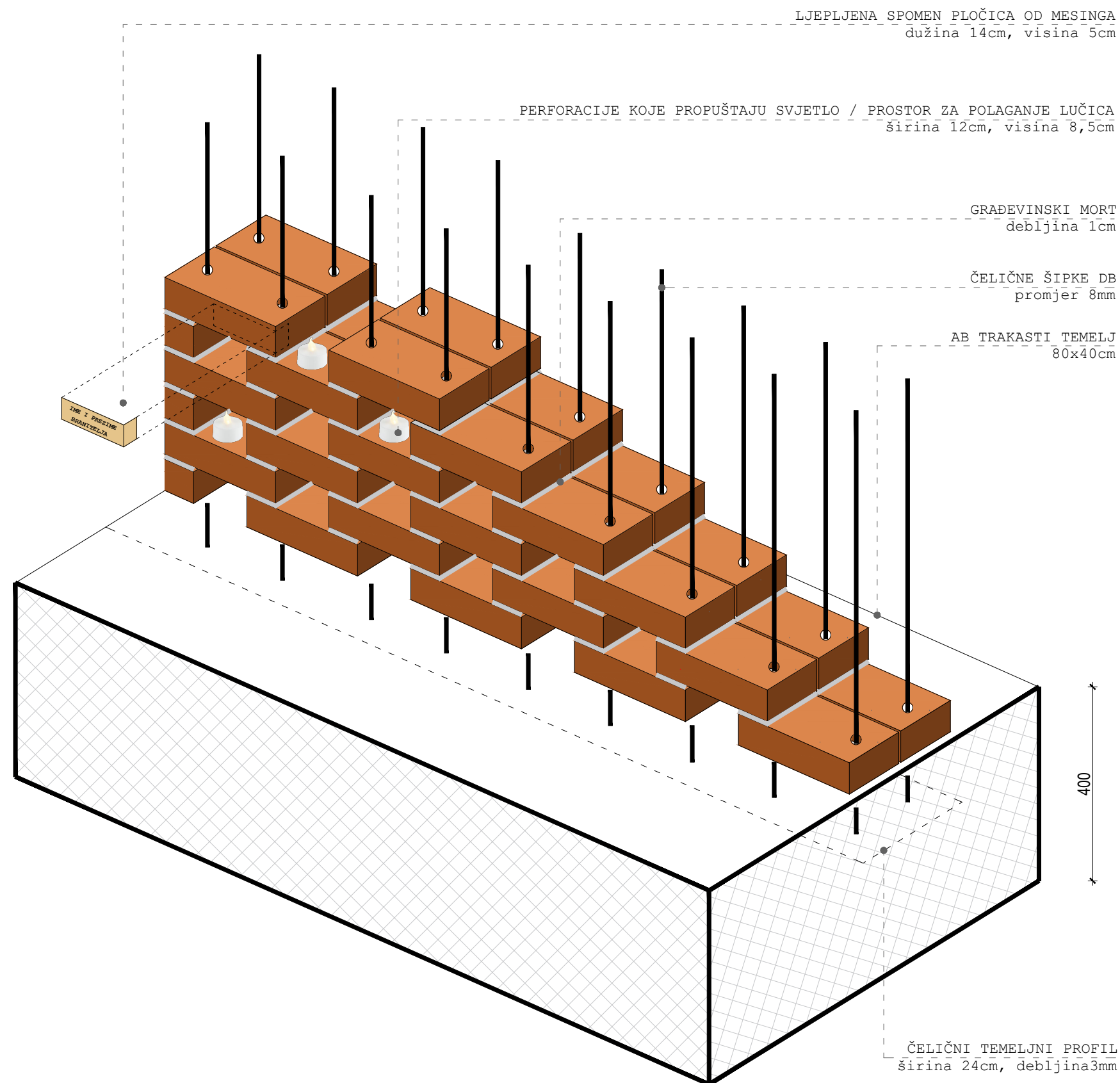
VIZUALNI EFEKT

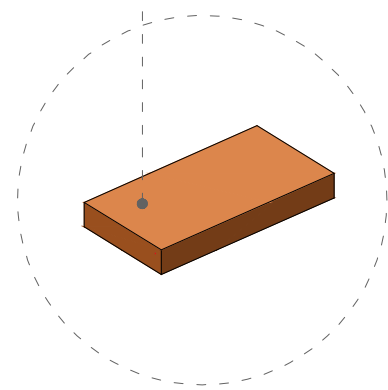
ELEKTRIČNE LUČICE

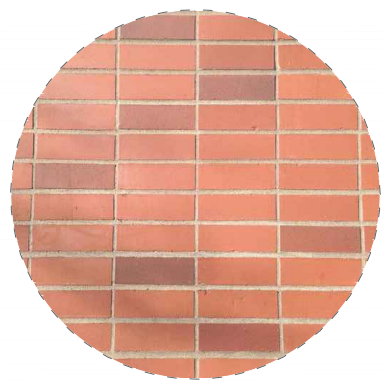
SPOMEN PLOČICA

KLINKER OPLOČNIK
dimenzije 25x12x3cm

OSNOVNI MODUL

NAČIN POLAGANJA

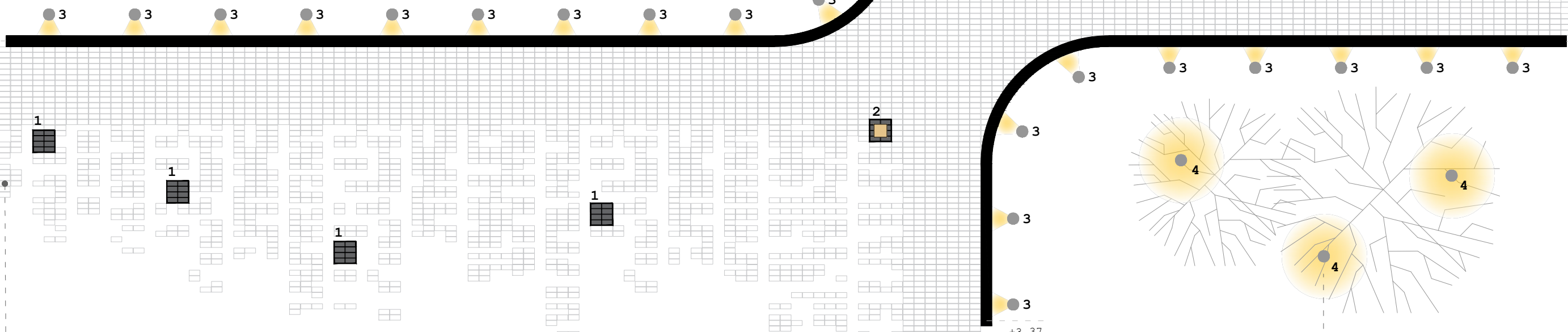

EFEKT GRADIJENTA

±0,00

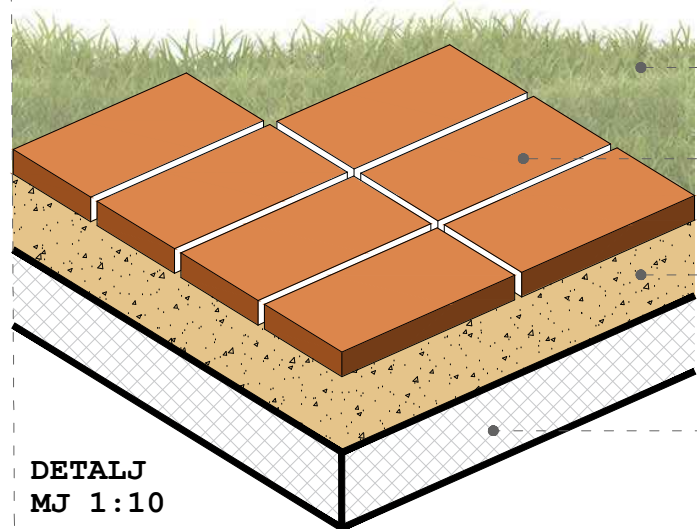
+3,37

±1,04

HEMA POLAGANJA / IZVEDBE PODOVA OD OPEKE

Parterno uređenje memorijalnog prostora oblikovano je uporabom klinker opeke položene u pravilnom rasteru koji uspostavlja vizualni kontinuitet s opečnim memorijalnim zidom. Podna obloga izvodi se od klinker opeke debljine 3cm položene na pripremljenu i zbijenu zemljanu podlogu debljine 10cm, iznad armiranobetonске podloge debljine 10cm. Korištenjem istog materijala u vertikalnim i horizontalnim elementima ostvaruje se jedinstven arhitektonski identitet cjeline.

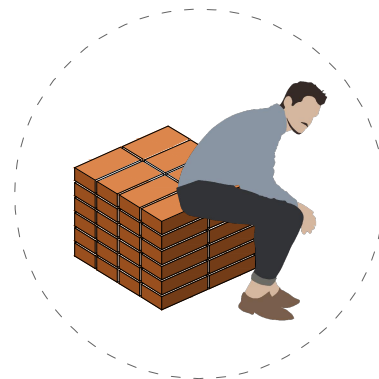
TRAVNATA POVŠINA

KLINKER OPEKA
debljina 3cm

ZBIJENA ZEMLJANA PODLOGA
debljina 10cm

AB PODLOGA
debljina 10cm

DETALJ
MJ 1:10

1 KLUPE OD OPEKE

2 SPOMEN PLOČA

PLOČA OD MESINGA
dimenzije 30x30cm

3 OSVJETLJENJE ZIDA

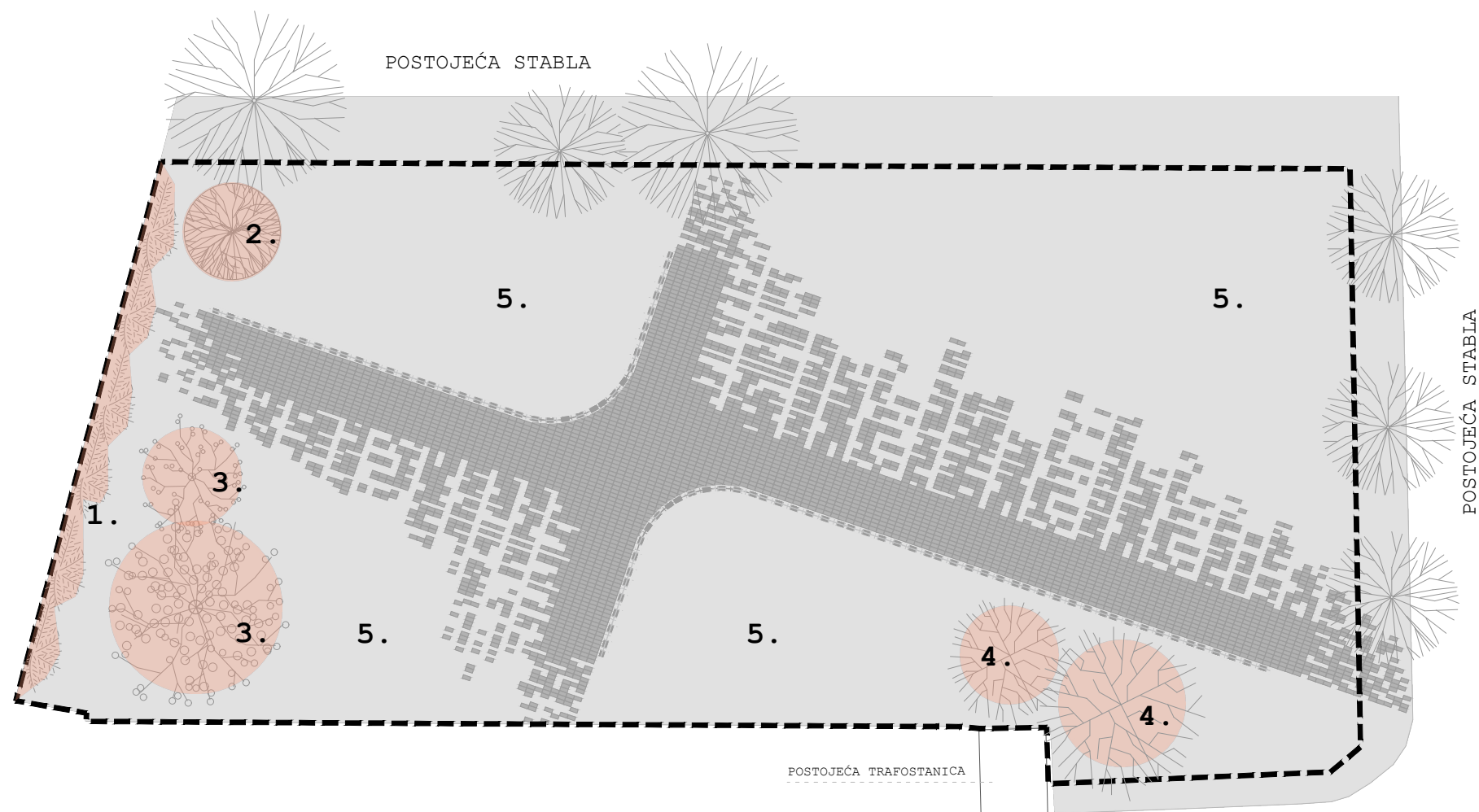
4 RASVJETA STABALA

UGRADBENA SPOT LAMPA

HORTIKULTURNO UREĐENJE

Prilikom oblikovanja okoliša nastojalo se maksimalno zadržati postojeću travnatu podlogu i postojeća stabala, čime se očuvao prirodni karakter lokacije te smanjila potreba za opsežnim građevinskim i krajobraznim zahvatima. Nova sadnja planirana je selektivno i funkcionalno. Uvedene su autohtone listopadne vrste - grab (Obični grab) i bukva (Obična bukva) - koje svojim krošnjama tijekom ljetnih mjeseci osiguravaju ugodnu sjenu na prostoru dječjeg igrališta i okolnih pješačkih površina. Istovremeno, kao listopadne vrste, tijekom zimskog razdoblja omogućuju veći prodor prirodnog svjetla i sunčeve energije, čime se povećava kvaliteta boravka na otvorenom prostoru tijekom cijele godine. Uz listopadne vrste, predviđena je sadnja jele (Jela) kao zimzelene vrste. Njezina je primarna funkcija vizualno ublažavanje i djelomično zaklanjanje trafostanice, čime se tehnička infrastruktura kvalitetnije integrira u krajobrazno uređenje prostora. Potezom živice (Lovor višnja), postavljenom na južnoj strani obuhavta, ublažio se doživljaj zida susjednih garaža.

1. LOVOR VIŠNJA
prekrivanje zida
živicom
na medi parcele

LJETO/ZIMA

2. BUKVA - LISTOPADNO DRVO
odnos prema dječjem igralištu
stvaranje hlada ljeti - propuštanje
sunca/topline zimi

LJETO

ZIMA

3. GRAB - LISTOPADNO DRVO
stvaranje hlada ljeti
propuštanje sunca/topline zimi

LJETO

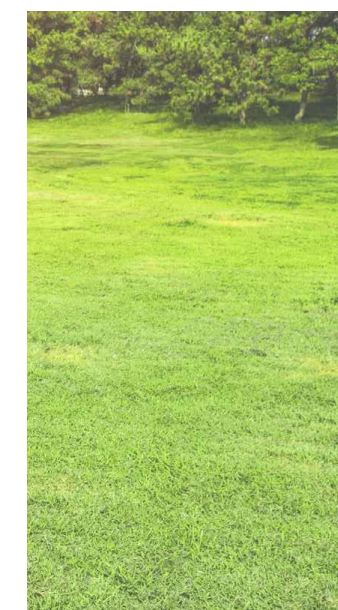
ZIMA

4. JELA - ZIMZELENO DRVO
prekrivanje trafostanice
tokom cijele godine

LJETO/ZIMA

5. TRAVNATE POVRŠINE
povezivanje s okolinom
parkovnim uređenjem

LJETO/ZIMA

SPOMENIK HRVATSKIM BRANITELJIMA_OBAVEZNE FOTOMONTAŽE

